

וְאֵלֶיךָ יִדְעֵי וּמְכוּנֵי לְבָא וְרַעוּתָא, מִפְּקֵי בְּרַכָּאן
 מֵאַתְרֵךְ דְּמַחֲשָׁבָה, וְנִפְקֵי בְּכָל גְּזַעֵין וְשַׁרְשֵׁין
 בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל כְּדִקְא יָאוּת, עַד דְּמַתְּבַרְכָּאן עַלְאִין
 וְתַתְּאִין, וְשָׂמָא קְדִישָׁא עַלְאָה מִתְּבַרְךְ עַל יְדִיהוֹן.
 זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן. דְּהָא קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא קְרִיב
 לְגַבִּיהוֹן, וְזַמִּין לְקַבְּלִיהוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְקָארוֹן לִיה, הוּא
 זַמִּין לוֹן. בְּשַׁעֲתָא דְאִינוֹן בְּעָאקוּ, הוּא לְגַבִּיהוֹ, הוּא
 אוֹקִיר לוֹן בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאַתִּי, הָדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (תהלים צא) כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי
 יִדְעֵי שְׁמִי.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה אַל תִּירָא אוֹתוֹ וְגו' (במדבר כא) רַבִּי
 יְהוּדָה פָּתַח, (משלי לא) לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֹג
 כִּי כָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים. תָּא חַזִּי, כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל
 יִנְקָא מִתְּרֵי סְטֵרֵי, הַשְׁתָּא בְּרַחֲמֵי, הַשְׁתָּא בְּדִינָא. פִּד
 בְּעִיָּא לְיִנְקָא בְּרַחֲמֵי, אֲשַׁתְּכַח אַתְרֵךְ לְאַתִּישְׁבָּא בֵּיה.

לשון הקודש

הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (תהלים צא) כִּי בִי
 חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יִדְעֵי שְׁמִי.
 וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה אַל תִּירָא אוֹתוֹ וְגו'. רַבִּי
 יְהוּדָה פָּתַח, (משלי לא) לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֹג
 כִּי כָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים. בָּא וְרָאָה, כְּנִסְתַּת
 יִשְׂרָאֵל יוֹנְקַת מִשְׁנֵי צְדָדִים, כַּעֲת בְּרַחֲמִים,
 כַּעֲת בְּדִין, כְּשִׁרְוּצָה לִינְק בְּרַחֲמִים, נִמְצָא
 מְקוֹם לְהַתִּישֵׁב בּוֹ. כְּשִׁרְוּצָה לִינְק בְּדִין,

וְאַלְהָ שְׂיִודְעִים וּמְכוּנֵים לֵב וְרַצוֹן, מוֹצִיאִים
 בְּרַכּוֹת מִמְּקוֹם הַמַּחֲשָׁבָה, וְיוֹצִיאִים בְּכָל
 הַגְּזַעִים וְהַשְׁרָשִׁים בְּדִרְךְ יִשְׂרָאֵל, עַד
 שְׁמַתְבְּרָכִים עַלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ
 מִתְּבַרְךְ עַל יְדָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם, שְׁהֵרֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא קְרוֹב אֲלֵיהֶם וּמְזַמֵּן כְּנִגְדָם. בְּשַׁעֲה
 שְׁקוֹרָאִים לוֹ הוּא מְזַמֵּן אֲלֵיהֶם. בְּשַׁעֲה שְׁהֵם
 בְּצִרְחָה הוּא אֲעָלֵם. הוּא מְכַבֵּד אוֹתָם בְּעוֹלָם

כִּד בָּעֵי לִינְקָא בְּדִינָא, אֶתְר אֲשֶׁתִּיבַח לְאֲתִישְׁבָּא בִּיחָ,
 וְלִמְשָׁרֵי עֲלוּחֵי, דְּהֶכִי הוּא בְּכַל אֶתְר, לָא שְׂאֲרֵי מְלָחָה
 דְּלֵעִילָא, עַד דְּאֲשֶׁתִּיבַח אֶתְר לְמְשָׁרֵי עֲלוּי. וְעַל דָּא,
 בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל לֹא תִירָא לְבֵיתָא מְשָׁלְג, מָאִי טַעְמָא,
 בְּגִין דְּכָל בֵּיתָא לְבוּשׁ שְׁנַיִם. לָא שְׂרִיא הָאִי, אֶלָּא
 בְּהָאִי חָזֹר בְּסוּמְק, וְסוּמְק בְּחָזֹר. וְהָא אֻקְמוּתָּהּ. (פ"א
 חו"י, כתיב).

וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אֹתוֹ, תִּירִין אֹתוֹ,
 אֵינִין שְׁלִימִין בְּאֻרְבֵּיתָא בְּתִירִין וְוִיין, חַד
 דָּא, וְחַד, (דברים כב) עַד דְּרוּשׁ אַחִיד אֹתוֹ. מָאִי טַעְמָא.
 בְּגִין דְּאֵינִין אֹת מְמֵשׁ. עַד דְּרוּשׁ אַחִיד (אַחִיד מְמֵשׁ)
 אֹתוֹ, דְּבָעֵי לְפַרְשָׁא הָהוּא אֹת, דְּהָהוּא אֲבִידָה.
 אֹרְף הָכָא דִּין אֹתוֹ, דָּא עוּג, דְּאֲתִדְבַק בְּאַבְרָהָם,
 וּמֵאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ הָהוּא, וְכִד אֲתִגְזֹר אֲבָרָהָם מַה
 כְּתִיב, וְכָל אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ וְגו'. דָּא עוּג דְּאֲתִגְזֹר עִמָּיהָ,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁנֵי אֹתוֹ הֵם שְׁלָמִים בְּתוֹרָה בְּשְׁנֵי וָוִיִּם,
 אַחַד זֶה, וְאַחַד – (דברים כב) עַד דְּרִשׁ אַחִיד אֹתוֹ
 (אֹתוֹ). מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם שְׁהֵם אֹת מְמֵשׁ. עַד
 דְּרִשׁ אַחִיד (אַחִיד מְמֵשׁ) אֹתוֹ (אֹתוֹ), שְׁצָרִיד
 לְפַרְשׁ אֵת אֹתוֹ הָאֹת שֶׁל אֹתָהּ אֲבָרָה.
 גַּם כִּךָ אֹתוֹ הָהוּא, זֶה עוּג שְׁנִדְבַק בְּאַבְרָהָם,
 וּמֵאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ הָיָה, וּכְשֶׁנִּמּוּל אֲבָרָהָם מַה
 כְּתוּב? (בראשית יז) וְכָל אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ וְגו'. זֶה עוּג

מְקוּם נִמְצָא לְהִתְיַשֵּׁב בּוֹ וְלִשְׂרוֹת עֲלוּי, שְׂבָד
 הוּא בְּכָל מְקוּם – לֹא שׁוֹרָה דְּבַר שְׁלִמְעֵלָה
 עַד שְׁנִמְצָא מְקוּם לִשְׂרוֹת עֲלוּי. וְעַל כֵּן בְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מְשָׁלְג, מַה הַטַּעַם?
 מְשׁוּם שְׂכָל בֵּיתָהּ לְבֵשׁ שְׁנַיִם, לֹא שׁוֹרָה זֶה
 אֶלָּא בְּזֶה, לְכֹן בְּאָדָם וְאָדָם בְּלִכּוֹן, וְחֲרִי
 פְּרֻשׁוּתָּהּ. (כ"א ר"א, כ"ח)
 וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אֹתוֹ (אֹתוֹ).

וְקָבִיל הָאֵי אֶת קַדְיִשָׁא, בֵּינוֹן דְּחֻמָּא עוֹג דִּישְׂרָאֵל
מְקַרְבִּין נַבִּיחָה, אָמַר הָא וּדְאֵי אָנָּא אַקְדִּימָנָא זְכוּתָא
דְּקָאִים לוֹן, וּדְאֵי שְׂוֵי לְקַבְלִיחָה.

בֵּיה שַׁעְתָּא דְּחִיל מֹשֶׁה, הֵיךְ יָכִיל לְאַעְקָרָא רְשִׁימָא
דְּרִשִׁים אַבְרָהָם. אָמַר, וּדְאֵי הָא יְמִינָא דִּילִי
מוֹת, דְּהָא יְמִינָא בַּעֲיָא לְהָאֵי. אֵי נִימָא הָא אֶלְעָזֵר,
יְמִינָא דְּסִיחָרָא הוּא, וְלֹא דִּילִי. וְהָאֵי אֶת לִימִינָא
הוּא, דְּאַבְרָהָם לִימִינָא הוּא.

מִיָּד אָמַר קַדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, אַל תִּירָא אוֹתוֹ, לֹא
תִּדְחַל לְהַהוּא אֶת דִּילִיחָה, וְאַפִּילוּ לִימִינָא לֹא
אַעְטְרִיךְ. כִּי בִּדְדָךְ נִתְתִּי. שְׂמַאלָא דִּילְךָ יַעְקֹר לִיחָה
מֵעֲלָמָא, דְּהָא הוּא פְּגָנִים רְשִׁימָא דִּילִיחָה, וּמֵאֵן דְּפְגָנִים
לְהָאֵי אֶת, אֶתְחַזִּי לְאַתְעַקְרָא מֵעֲלָמָא, כָּל שְׂכָן
שְׂמַאלָא דִּילְךָ, דְּאִיחֵו יְדָךְ, יַעְקֹר לִיחָה מֵעֲלָמָא, בְּגִין
כִּי (דף קפ"ד ע"ב) אֶתְעַקֵּר מֵעֲלָמָא, וְאַפִּילוּ דְּאִיחֵו תְּקִיפָא

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

וְהָאוֹת הַזֶּה לִימִין הוּא, שְׂאֲבָרְהֶם הוּא לִימִין.
מִיָּד אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַל תִּירָא
אוֹתוֹ. אַל תִּירָא אֶת אוֹתוֹ הָאוֹת שְׁלוֹ, וְאַפִּילוּ
לִימִין לֹא צְרִיךְ נִתְתִּי. שְׂמַאלְךָ
תַּעְקֹר אוֹתוֹ מֵהָעוֹלָם, שְׁהֲרִי הוּא פְּגָנִים
הַרְשָׁם שְׁלוֹ, וּמִי שְׂפּוֹנִים אוֹת זוֹ רְאוּי
לְהַעְקֹר מֵהָעוֹלָם, כָּל שְׂכָן שְׂמַאל שְׁלָךְ,
שְׁהִיא יְדָךְ, יַעְקֹר אוֹתוֹ מֵהָעוֹלָם, בְּגִלְלָה זֶה

שְׂנַמּוּל עִמּוֹ וְקָבֵל אוֹת הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה. בֵּינוֹן
שְׂרָאָה עוֹג שִׁישְׂרָאֵל מִתְקַרְבִּים אֵלָיו, אָמַר:
הֲרִי וּדְאֵי אָנִי הַקֹּדֶמְתִּי זְכוּת שְׁעוּמַדַּת לְהֶם,
וְזֶה שֵׁם לְמוֹלוּ.

בְּאוֹתָהּ שַׁעָה פְּחַד מֹשֶׁה, אֵיךְ יָכוֹל לַעְקֹר
רְשָׁם שְׂרִשָׁם אַבְרָהָם? אָמַר, בְּוּדְאֵי הַיְמִין
שְׁלִי מוֹת, שְׁהֲרִי הַיְמִין צְרִיךְ לָזֶה. אִם נֹאמַר
הֲרִי אֶלְעָזֵר - יְמִין הַלְבָּנָה הוּא וְלֹא יְמִינִי.

מִבְּנֵי גְבֻרֵי יִשְׂרָאֵל, וּבָעָא לְשִׁיעָאָה לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, נָפַל
בִּידֵיהּ דְּמֹשֶׁה וְאַשְׁתַּצִּי.

בְּגִין כַּד כִּלָּא שִׁיעִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵוֹי וְכָל עַמִּיהּ, וְכָל
דִּילֵיהּ. כְּמָה דְכֻתִּיב, וַיִּבּוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו וְאֶת
כָּל עַמּוֹ וְכֻתִּיב, (דְּבָרִים ב) וַנֶּךְ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָו. בְּנוּ כְּתִיב
חֶסֶר יו"ד, וְקָרִינוּ בְּנָיו, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

זְכַאֲרֵי אֵינֻן יִשְׂרָאֵל, דְּמֹשֶׁה נְבִיאָה הָוָה בִּינֵיהוּ,
דְּבִגְיֵיהּ עֶבֶד לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל הַיָּמֵי
אַתּוֹן, וְאוֹקְמוּהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא גִזַּר קִיּוּמֵיהּ
עִם שְׂאֵר עַמִּין לְאַתְקַשְׂרָא בֵּיהּ, אֶלָּא עִם יִשְׂרָאֵל,
דְּאֵינֻן בְּנֵוֹי דְאַבְרָהָם, דְּכֻתִּיב בּוּ (בְּרַאשִׁית יז) וַיִּבֶן זֶרְעֶךָ
אַחֲרַיִךְ לְדֹרֹתֶם בְּרִית עוֹלָם. וְכֻתִּיב (ישעיה נט) וַאֲנִי זֹאת
בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יי רֹחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְגו'. לֹא יִמוּשׁוּ
מִפִּיךָ וְגו'. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בִּינֵיהֶם, שְׂבַגְלָלוּ עֲשָׂה לְהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא כָּל הָאוֹתוֹ הַלְלוּ, וּפְרָשׁוּהּ. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לֹא גִזַּר בְּרִיתוֹ עִם שְׂאֵר הָעַמִּים
לְהַתְקַשֵּׁר בּוּ, אֶלָּא עִם יִשְׂרָאֵל, שְׂהֶם בְּנֵי
אַבְרָהָם, שְׂכֻתוֹב בּוּ (בְּרַאשִׁית יז) וַיִּבֶן זֶרְעֶךָ
אַחֲרַיִךְ לְדֹרֹתֶם לְבְרִית עוֹלָם. וְכֻתוֹב (ישעיה נט)
וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר ה' רֹחִי אֲשֶׁר
עָלֶיךָ וְגו', לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וְגו'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

נַעֲקַר מִהָעוֹלָם. וְאַפְלוּ שֶׁהוּא תַקְיֹף מִבְּנֵי
הַגְּבוּרִים וְרָצָה לְהַשְׁמִיד אֶת יִשְׂרָאֵל, נָפַל
בִּידֵי מֹשֶׁה וְהַשְׁמִיד.
בְּגַלְלַל זֶה הַכֹּל הַשְׁמִידוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּנֵוֹי וְכָל עַמּוֹ
וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, כְּמוֹ שְׂכֻתוֹב וַיִּבּוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו
וְאֶת כָּל עַמּוֹ, וְכֻתוֹב (דְּבָרִים ב) וַנֶּךְ אוֹתוֹ וְאֶת
בְּנָו. בְּנוּ כְּתוֹב, חֶסֶר יו"ד, וְקוּרָאִים בְּנָיו,
וְהָרִי פְּרָשׁוּהוּ הַחֲבַרְיָם.
אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂמֹשָׁה הַנְּבִיא הָוָה

פְּרֻשֵׁת בְּלָק

וַיֵּרָא בְּלָק בֶּן צְפוּר וְגו'. (במדבר כב) רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר,
 וַיֵּרָא, מָאִי רֵאִיָּה חֲמָא. רֵאִיָּה וְדָאִי מִמָּשׁ חֲמָא
 בְּמִשְׁקוּפָא דְחֲכָמְתָא, וְחֲמָא בְּעֵינָוִי. חֲמָא בְּמִשְׁקוּפָא
 דְחֲכָמְתָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית כו) וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמְלֶךְ מֶלֶךְ
 פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן. מָאִי בְּעַד הַחֲלוֹן. כְּמָה דְאֵת
 אָמַר (שופטים ה) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וְתִיבֵב אִם סִסְרָא
 (אֶלָּא) (ס"א וְדָאִי) חֲלוֹן דְחֲכָמְתָא דִּזְנָבֵי שׁוּלִיחֹן דְכַכְבִּיא,
 וְאֵינֹן חֲלוֹנֵי דְחֲכָמְתָא. וְתַד חֲלוֹן אֵית דְכָל חֲכָמְתָא
 בֵּיה שְׂרִיא, וְבָה חָמִי מָאֵן דְחָמִי בְּעַקְרָא דְחֲכָמְתָא.
 אוֹף חָבָא וַיֵּרָא בְּלָק, בְּחֲכָמְתָא דִּלְיָה.

בֶּן צְפוּר, כְּמָה דְאָמְרוּ. אֲבָל בֶּן צְפוּר מִמָּשׁ, דְהָא
 תְּרִשׁוּי הוּוּ בְכַמְה זִינִין דְהַהוּא צְפוּר, נְטִיל צְפוּר,

לשון הקודש

פְּרֻשֵׁת בְּלָק

החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא. (אלא) (ודאי)
 חלון החכמה של זנבות שולי הכוכבים, והם
 חלוני החכמה. ויש חלון אחד שכל החכמה
 שורה בו, ובו רואה מי שרואה בעקר
 החכמה. אף פאן וירא בלק, בחכמתו.
 בן צפור, כמו שאמרו. אבל בן צפור ממש,
 שהרי בשפיו היו בכמה מינים של אותה

וירא בלק בן צפור וגו'. רבי שמעון אמר,
 וירא, איזו ראייה ראה? ודאי ראייה ממש
 ראה במשקוף החכמה, וראה בעיניו. ראה
 במשקוף החכמה, כמו שכתוב (בראשית כו)
 וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון.
 מה זה בעד החלון? כמו שנאמר (שופטים ה) בעד

מִבְּשֵׁשׁ בְּעֵשָׂב, מִפֶּרֶחַ בְּאוֹרֵא. עֶבֶד עוֹבְדִין וְלַחִישׁ
 לַחִישִׁי, וְהָהוּא צִפּוֹר הָזֶה אֲתִי, וְהָהוּא עֵשָׂב בְּפוּמִיּוֹת,
 (ס"א מִפֶּרֶחַ בְּאוֹרֵא) מִצְּפֹצֵפָא קַמִּיּוֹת. וְאָעִיל לִיּה בְּכִלּוּב חַד.
 מְקַטֵּר קַטְרֵתִין קַמִּיּוֹת, וְאִיְהוּ אוֹדַע לִיּה כִּמְה מְלִין.
 עֶבֶד חֲרָשׁוֹי, וּמִצְּפֹצֵפָא עוֹפָא, וּפְרַח וְטָם לְגַבִּי גְלוֹי
 עֵינַיִם, וְאוֹדַע לִיּה. וְאִיְהוּ אֲתִי. וְכֹל מְלוֹי בְּהָהוּא
 צִפּוֹר הַזֶּה.

יּוֹמָא חַד עֶבֶד עוֹבְדוֹי, וְנָטִיל הָהוּא צִפּוֹר, וּפְרַח
 וְאוֹל וְאִתְעַכְבַּ, וְלֹא אֲתָא. הָזֶה מְצִטְעֵר
 בְּנַפְשִׁיּוֹ. עַד דְּאֲתָא, חָמָא חַד שְׁלֵהוּבָא דְאֶשָּׂא דְטָם
 אֲבַתְרִיּוֹת, וְאוֹקִיד גְּדַפּוֹי. כִּדִּין חָמָא מַה דְּחָמָא, וְדַחִיל
 מִקַּמִּיּוֹת דִּישְׂרָאֵל. מַה שְׁמִיּוֹת דְּהָהוּא צִפּוֹר. יְדוּ"ע.
 וְכֹל אֵינּוֹן דְּמִשְׁמָשִׁי וַיְדַעִי לְשִׁמְשָׂא בְּהָהוּא צִפּוֹר, לֹא
 יְדַעִין חֲרָשׁוֹי, כִּמְה דְּהָזֶה יְדַע בְּלָק.

לשון הקודש

יום אחד עשה מעשיו, ולקח אותה צפור,
 ופרחה והלכה והתעכבה ולא באה. היה
 מצטער בנפשו. עד שהגיעה, ראה שלהבת
 אש אחת טסה אחריה ושורפת בנפיה. אז
 ראה מה שראה, ופחד מלפני ישראל. מה
 שמה של אותה צפור? ידו"ע. וכל אלו
 שמשמשים ויודעים להשתמש בצפור הזו,
 לא יודעים בשפיה כמו שבלק ידע.

צפור. לוקח צפור, מבשש בעשב, מפריח
 באויר, עושה מעשים ולוחש לחשים, ואותה
 צפור היתה באה ואותו עשב בפיה, (פורחת
 באויר) מצפצפת לפניו. ומכניסה בכלוב אחד.
 מקטר קטרות לפניו, ומודיעה לו כמה
 דברים. עושה בשפיו, והעוף מצפצף, פורח
 וטם אצל גלוי עינים ומודיע לו, והוא בא.
 וכל דבריו באותה צפור היו.

וְכָל חֲכָמָתָא דְהוּא יָדַע, בְּהוּא צְפוּר הוּא יָדַע.
 וְהָכִי הוּא עֶבֶד. וְנָחִין קָמִיהּ, וְקָטִיר קְטִירָתָא
 חֲפִי רִישִׁיהּ, וְנָחִין וְאָמַר. אִיהוּ אָמַר הָעָם, וְצִפְרָא
 אֲתִיב יִשְׂרָאֵל, אִיהוּ אָמַר מָאד, וְצִפְרָא אֲתִיב רַב.
 עַל שׁוּם רַב עֲלָאָה דְאָזִיל בְּהוּ. שְׁבָעִין זְמַנִּין צִפְצְפוּ
 דָּא וְדָא. אִיהוּ אָמַר דֵּל, וְצִפְרָא אָמַר רַב. בְּדִין
 דְּחִיל, דְּכָתִיב וַיָּגֵר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעָם מָאד כִּי רַב
 הוּא, רַב הוּא וְדָא.

וּבְזִינִי תְרִשִׁין (ס"א דְקַסְרִיא"ל) דְקַסְרִיא"ל (נ"א דְכַפְרִיא"ל)
 קְדָמָתָהּ, אֲשַׁבְּחִין, דְצִפְרָא דָּא הוּוּ עֶבְדִּין
 לִיהּ בְּזְמַנִּין יְדִיעִין, מִכְּסָף מְעָרְב בְּדַהְבָּא, רִישָׁא
 דְדַהְבָּא. פּוּמָא דְכֶסֶף. גְּדַפְוִי מְנַחֶשֶׁת קָלָל מְעָרְב
 בְּכֶסֶף. גּוּפָא דְדַהְבָּא, נְקוּדִין דְנוּצִי בְכֶסֶף. רַגְלִין
 דְדַהְבָּא. וְשׁוּיִין בְּפוּמָא לִישָׁן דְהוּא צְפוּר יְדוּ"ע.

לשון הקודש

רב הוא. רב הוא בְּנִדְאִי.

וּבְזִינִי הַכְּשָׁפִים (שֶׁל קַסְרִיא"ל) שֶׁל קַסְרִיא"ל (נ"א
 כַּפְרִיא"ל) הֵרָאשׁוֹן מְצָאנוּ, שֶׁצְפוּר זוּ הֵינּוּ עוֹשִׂים
 לוֹ בְּזְמַנִּים יְדוּעִים מִכְּסָף מְעָרְב בְּזָהָב. רִאשׁ
 מְזָהָב, פֶּה מִכְּסָף, כְּנָפִים מְנַחֶשֶׁת קָלָל
 מְעָרְבַת בְּכֶסֶף, גּוּף מְזָהָב, נְקוּדוֹת שֶׁל
 הַנוּצוֹת בְּכֶסֶף, רַגְלִים מְזָהָב. וְשָׁמַיִם בְּפֶה
 לְשׁוֹן שֶׁל אוֹתָהּ צְפוּר יְדוּ"ע.

וְכָל הַחֲכָמָה שֶׁיָּדַע, בְּאוֹתָהּ צְפוּר הִיָּה יוֹדַע.
 וְכֵן הִיָּה עוֹשֶׂה: גּוּחִין לְפָנֶיהָ וּמְקַמֵּר קְטִירָתָהּ,
 מִכְּסָה רִאשׁוֹ וְגוּחִין וְאֹמֵר. הוּא אֹמֵר הָעָם,
 וְהַצְפוּר מְשִׁיבָה יִשְׂרָאֵל. הוּא אֹמֵר מָאד,
 וְהַצְפוּר מְשִׁיבָה רַב, עַל שׁוּם הַגְּדוֹל הָעֲלִיּוֹן
 שֶׁהוֹלֵךְ אִתָּם. שְׁבָעִים פְּעָמִים צִפְצְפוּ זֶה וְזֶה.
 הוּא אָמַר דֵּל, וְהַצְפוּר אוֹמֵרֵת גְּדוֹל. וְאִז
 פָּחַד, שְׁכָתוּב וַיָּגֵר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעָם מָאד כִּי

וְשׁוֹיֵן לְהֵחֹא צִפְרָא בְּחֵלוֹן חַד. וּפְתַחֲוּן פּוּיִן לְקַבֵּל
 שְׂמֵשָׁא. וּבְלִילְיָא פְתַחֲוּן פּוּיִן לְסִיחָרָא.
 מְקַטְרִין קַטְרֵתִין, וְעַבְדִּין חֲרָשִׁין, וְאוּמָאֵן לְשִׁמְשָׁא.
 וּבְלִילְיָא אוּמָאֵן לְסִיחָרָא, (דף קפ"ה ע"א) וְדָא עַבְדִּין שְׂבַעָה
 יוֹמִין. מִכָּאֵן וְלַחֲלָאָה, הֵחֹא לִישָׁנָא מְכַשְׁפָּשָׁא
 בְּפוּמָא דְהֵחֹא צִפְרָא, נְקַדִּין לְהֵחֹא לִישָׁנָא בְּמַחְטָא
 דְּדַהֲבָא, וְהִיא מְמַלְלָא רַבְרָבִן מִגְרָמָה, וְכֹלָא הָוָה
 יַדַּע בְּלָק בְּצַפּוֹר דָּא (דְּאִי). עַל דָּא בֶן צַפּוֹר, וּבְגִין
 בְּדַחְמָא, מַה דְּבַר נָשׁ אַחֲרָא לָא יָכִיל לְמַנְדַּע, וְלָא
 יָכִיל לְמַחְמִי.

בְּתִיב (תהלים סח) אָמַר יְיָ מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְּצוֹלוֹת
 יָם. אֵיךְ לָן לְשִׁוּוֹאָה לְבָא לְמַהִימְנוּתָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, דְּכָל מְלוֹי מְלִי קְשׁוּט,
 וּמַהִימְנוּתָא סְגִיא. דְּכִיּוֹן דְּמַלְחָה אָמַר, כֹּלָא אֶתְעַבִּיד,
 וְדָא בַר נָשׁ דְּחִיק לְבָא, וְאָמַר לְכַמָּה שְׁנִין, וְלְכַמָּה

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

זָהָב וְהִיא מְדַבֶּרֶת גְּדוּלוֹת מַעֲצָמָה, וְהַכֵּל הִנָּה
 יוֹדַע בְּלָק מַצְפּוֹר זֹו (דְּאִי). לְכֵן בֶּן צַפּוֹר,
 וּמִשּׁוּם זֶה רָאָה מַה שְׂאִישׁ אַחַר לֹא יָכוֹל
 לְדַעַת וְלֹא יָכוֹל לְרְאוֹת.

בְּתוֹב (תהלים סח) אָמַר ה' מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב אָשִׁיב
 מִמְּצוֹלוֹת יָם. יֵשׁ לָנוּ לְשִׁים לֵב לְאִמּוֹנַת
 הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂבַל דְּבָרָיו דְּבָרֵי אֱמֶת

וְשִׁמְיִם אוֹתָהּ צַפּוֹר בְּחֵלוֹן אַחַד, וּפּוֹתַחֲוּם
 חֵלוֹנוֹת מוֹל הַשֶּׁמֶשׁ, וּבְלִילְיָהּ פּוֹתַחֲוּם חֵלוֹנוֹת
 לְלִבְנָהּ, מְקַטְרִים קַטְרֵת וְעוֹשִׂים כְּשָׂפִים,
 וּמְשַׁבְּעִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וּבְלִילְיָהּ מְשַׁבְּעִים
 אֶת הַלְּבָנָהּ, וְאֵת זֶה עוֹשִׂים שְׂבַעָה יָמִים.
 מִכָּאֵן וְהֲלָאָה אוֹתָהּ לְשׁוֹן מְכַשְׁפָּשֶׁת בְּפִה
 שֶׁל אוֹתָהּ צַפּוֹר, נּוֹקְדִים אוֹתָהּ לְשׁוֹן בְּמַחְטָא

זְמַנֵּן יִשְׁתַּלִּים דָּא, דְּאִיהוּ כֶּךָ. כְּפֹּם רַבְרָבֵנוּ דִּילִיָּה,
 דְּכָל עַלְמִין מְלִיא יְקָרִיָּה, חָכִי הוּא. מְלוּי בַר נֶשׁ
 זְעִיר, וְכָל מְלוּי אֵינֹן לְפֹם שְׁעָתָא, חָכִי הוּא לְפֹם
 שְׁעָתָא. אֲבָל בְּתִיּוּבְתָא, וּבְעוֹתָא, וּבְעוֹבְדִין טָבִין,
 וּבְדַמְעִין סְגִיָּאִין, אִיהוּ קְדִישָׁא רַב וְעֵלְאָה עַל כָּל
 עַלְמָא, אַזְהִיר נְהוּרִיָּה, וְקָמִיט קְדוּשְׁתִּיה, לְגַבִּיָּה דְּבַר
 נֶשׁ, לְמַעַבְד רְעוּתִיה.

אָמַר יִי, לְזַמְנָא דְּאִתִּי, זְמִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַתְעָרָא וּלְאַתְבָּא מִבְּשָׁן, כָּל אֵינֹן דְּקִטְלוּ
 לֹון חַיִּוֹת בְּרָא וְאַכְלוּ לֹון. בְּגִין דְּאִית בְּעַלְמָא (ס"א א"ף
 חכא מלך הבשן) אַתָּר מוֹתְבָא, דְּכָל חַיִּוֹן רַבְרָבֵנוּ, וְטוּרִין
 רַמָּאִין וְסְגִיָּאִין, וְטַמִּירִין אֵלִין בְּאֵלִין. וְעֵרֹד מְדַבְּרָא
 תְּקִיפָא תַמָּן, אִיהוּ עוּג (ב"י) עֵרֹדֵי דְּמְדַבְּרָא חָה,
 וְשִׁבְיַח תַמָּן תּוֹקְפָא דִּילִיָּה, בְּגִין דְּהָהּ מְלַךְ הַבְּשָׁן,
 דְּכָל מְלַכֵּי עַלְמָא, לָא יִכְלִין לְאַנְחָא קְרָבָא בֵּיה, בְּגִין

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

אורו, ומקמט קדשותו לאדם לעשות רצונו.
 אָמַר ה': לעתיד לבא עתיד הקדוש ברוך
 הוא להתעורר ולהשיב מבשן כל אותם
 שהרגום חיות השדה ואכלו אותם. משום
 שֵׁיֶשׁ בְּעוֹלָם (אף כאן מלך הבשן) מקום מושב של
 כל חיות גדולות והרים רמים וגדולים
 ונסתרים אלו באלו, וערד המדבר התקופ
 שם, הוא עוג, (ב"י) ערודי המדבר הזה, ומצוי

ואמונה רבה. שכיון שאומר דבר, הכל
 נעשה. וזה האיש דוחק הלב, ואומר: לכמה
 שנים ולכמה זמנים ישתלם זה, שהוא כף.
 כפי גדלתו, שכל העולמות מלאים כבודו,
 כף זה. דבריו אדם קטן, וכל דבריו הם לפי
 שעה, כף הוא לפי שעה. אבל בתשובה
 ובבקשה ומעשים טובים ובדמעות רבות,
 הוא קדוש גדול ועליון על כל העולם, מזהיר

תִּזְכָּרְךָ דְּבִשָּׁן. וְאַתָּא מֹשֶׁה, וְאַגַּח בֵּיהּ קִרְבָּא.

סִיחוֹן: סִיחָא דְּמִדְבְּרָא הָוֵה סִיחוֹן. וְרַחֲצֵנּוּ דְּמוֹאֵב
עָלִיהּ הָוֵה. כִּי אֲרִנּוֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב
וּבֵין הָאֲמֹרִי. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּחֲרִיבוּ יִשְׂרָאֵל קִרְתָּא
דְּסִיחוֹן, פְּרוּזָא אֲתַעְפָּר בְּמַלְכוּ דְּשִׁמְיָא, אֲתַפְּנָשׁוּ
גְּבָרִין שְׁלֹטְנִין עַל שְׂאֵר עַמִּין, וְתַחֲמוֹן מַלְכוּ
דְּאֲמֹרָאָה חִידְ אֲתַחַרְבּ בְּמַלְכוּ.

בְּהֵיא שַׁעְתָּא, כָּל אֵינּוֹן שְׁלֹטְנִין דְּתוּז מְמַנְן עַל
שְׁבַע עַמִּין אֲתַפְּנָשׁוּ, וּבְעוּ לְאַחֲדָרָא מַלְכוּ
לְיוֹשְׁנָה. בֵּינּוֹן דְּחֲמוּ תְּקַפָּא דְּמֹשֶׁה, אֲחֲדָרוּ לְאַחֲזָרָא.
הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (במדבר כא) עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמּוֹשְׁלִים
בְּאוֹ חֶשְׁבוֹן, אֵינּוֹן שְׁלֹטְנִין מְמַנְן עָלֵיהּוּ דְּאֲתַפְּנָשׁוּ,
וְתוּז אֲמַרִי בְּאוֹ חֶשְׁבוֹן, מָאן הוּא דִּין דְּחֲרִיב לָהּ.
תַּפְּנָה וְתַבּוֹנִן כְּדְּבַקְדְּמִיתָא, וְתַחֲדָר מַלְכוּ לְיוֹשְׁנָה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הָאֲמַרִי תַחַרְבּ בְּמַלְכוּת. **בְּאוֹתָהּ** שַׁעָה כָּל אוֹתָם שְׁלִיטִים שְׁהִיוּ
מְמַנִּים עַל שְׁבַעַה עַמִּים הַתְּכַנְסוּ, וְרָצוּ
לְהַחְזִיר מַלְכוּת לְיוֹשְׁנָה. בֵּינּוֹן שְׂרָאוּ עֲצַמַת
מֹשֶׁה, תּוּזוּ לְאַחֲזָר. זְהוּ שְׁכַתוּב (שם) עַל כֵּן
יֹאמְרוּ הַמּוֹשְׁלִים בְּאוֹ חֶשְׁבוֹן. אוֹתָם שְׁלִיטִים
הַמְּמַנִּים עָלֵיהֶם שְׁהַתְּכַנְסוּ וְאֲמַרוּ בְּאוֹ
חֶשְׁבוֹן, מִי הוּא זֶה שְׁהַחְרִיבָהּ? תַּפְּנָה וְתַבּוֹנִן
כְּבַתְּחִלָּה, וְתַחֲזֹר מַלְכוּת לְיוֹשְׁנָה.

שָׁם כַּחוּ, מִשּׁוּם שְׁהִיָּה מַלְךְ הַבִּשָּׁן, שְׁכַל
מַלְכֵי הָעוֹלָם לֹא יָכֻלוּ לְעַרְךְ נְגַדוּ קִרְבּ גְּבֻלָּל
חֻזַק הַבִּשָּׁן, וּבֹא מֹשֶׁה וְעַרְךְ נְגַדוּ קִרְבּ.
סִיחוֹן - סִיחַ בְּמִדְבַר הָיָה סִיחוֹן, וּבְטַחוֹן
מוֹאָב הָיָה עָלָיו, (במדבר כא) כִּי אֲרִנּוֹן גְּבוּל
מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֲמֹרִי. בֹּא וּרְאֵה,
בְּשַׁעָה שְׁהַחְרִיבוּ יִשְׂרָאֵל עִיר סִיחוֹן, הָעֵבֶר
פְּרוּז בְּמַלְכוּת הַשְּׂמִים: הַתְּכַנְסוּ גְּבָרִים
שְׁשׁוּלְטִים עַל שְׂאֵר עַמִּים, וְתִרְאוּ אִידָּ מַלְכוּת

כִּד חָמוּ גְבוּרְתָּא דְמֹשֶׁה, וְשִׁלְהוּבָא דְמַלְכוּ, אָמְרוּ
 כִּי אִשׁ יֵצְאָה מִחֻשְׁבוֹן לְהִבָּה מִקְרִית סִיחוּן.
 בֵּינוֹן דְּכְתִיב מִחֻשְׁבוֹן, אָמְאי מִקְרִית סִיחוּן. דִּהָא
 קְרִית סִיחוּן חֻשְׁבוֹן הָוָה, דְּכְתִיב כִּי חֻשְׁבוֹן עִיר סִיחוּן
 מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי.

אֵלָא, שִׁלְהוּבָא דְמַלְכוּ שְׂמִיא נָפֵק, וְחָרִיב פְּלָא.
 בְּשַׁעֲתָא דְאֵינוֹן אָמְרִין תְּבַנְה וְתַבּוּנֵן עִיר
 סִיחוּן סְתָם, וְלֹא אָמְרוּ חֻשְׁבוֹן, דְּחָשִׁיבוּ דְבָגִין כִּד
 יִתְבְּנִי לְמוֹתְבָא דְאֱמֹרָא, כְּדִין אֲתִיבוּ וְאָמְרוּ, לֹא
 יִכְיִלְנָא. מָאי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל אֲרְחִין וְשְׂבִילִין
 אֲסִתְתָּמוּ בְּתַקְפָּא דְרַב עֲלָאָה דְלַחוּן. אִי נְהָדֵר וְנִימָא
 וְנִדְכָר חֻשְׁבוֹן דְּתַבְנֵה, הָא אִשׁ יֵצְאָה מִחֻשְׁבוֹן. אִי
 נְהָדֵר וְנִימָא (סְתָם) קְרִית סִיחוּן, הָא לְהִבָּה יֵצְאָה
 מִקְרִית סִיחוּן וְדָאי. בֵּינוֹן דִּתְהִיא שִׁלְהוּבָא דְאֵשָׁא
 שְׂרִיא תַמָּן עָלָה, לִית מָאן דִּיכִיל לָהּ לְאַחֲדָרָא לָהּ

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׂבִיבֵל זֶה תְּבַנְה לְמוֹשֶׁה הָאֱמֹרִי, אִי
 הַשִּׁיבוּ וְאָמְרוּ לֹא יִכְוִלִים. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם
 שְׂכַל הַדְּרָכִים וְהַשְׂבִּילִים נִסְתָּמוּ בְּעֲצַמַת
 הַגְּדוּל הָעֲלִיוֹן שְׁלָהֶם. אִם נְחֹזֵר וְנֹאמֵר וְנִזְכָּר
 חֻשְׁבוֹן שְׂתַבְנֵה, הֲרִי אִשׁ יֵצְאָה מִחֻשְׁבוֹן. אִם
 נְחֹזֵר וְנֹאמֵר (סְתָם) קְרִית סִיחוּן, הֲרִי לְהִבָּה
 יֵצְאָה מִקְרִית סִיחוּן וְדָאי. בֵּינוֹן שְׂאוֹתָהּ
 שְׂלָהֶבֶת אִשׁ שְׂרֵתָה שָׁם עֲלֶיהָ, אִין מִי שְׂיִכּוּל

כְּשִׂרְאוֹ גְבוּרַת מֹשֶׁה וְשִׁלְהֶבֶת הַמַּלְכוּת,
 אָמְרוּ, כִּי אִשׁ יֵצְאָה מִחֻשְׁבוֹן לְהִבָּה מִקְרִית
 סִיחוּן. בֵּינוֹן שְׂכֵתוֹב מִחֻשְׁבוֹן, לְמַה מִקְרִית
 סִיחוּן, שְׂהֲרִי קְרִית סִיחוּן הִיְתָה חֻשְׁבוֹן,
 שְׂכֵתוֹב כִּי חֻשְׁבוֹן עִיר סִיחוּן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי?
 אֵלָא, שְׂלָהֶבֶת שֶׁל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם יֵצְאָה
 וְהַחֲרִיבָה הַכֹּל. בְּשַׁעֲתָא שְׂאָמְרוּ תְּבַנְה וְתַבּוּנֵן
 עִיר סִיחוּן סְתָם, וְלֹא אָמְרוּ חֻשְׁבוֹן, שְׂחֻשְׁבוֹ

לְיוֹשְׁנָהּ, דְּהָא מִכָּל סְטָרִין לִית לָן רִשׁוֹ.

מִכָּפֶאן וְלַהֲלָאָה אוֹי לָךְ מוֹאֵב, דְּהָא תְּהוּא דְּהָהּ
מִגֵּן עֲלֵךְ, אֲתִבֵּר. וּבְגִין כָּךְ מוֹאֵב בִּינּוֹן דְּחִמּוֹ
דְּמִגֵּן דְּלִהוֹן אֲתִבֵּר, כִּדִּין וַיִּגַּר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעַם מְאֹד.
מָאי מְאֹד, יִתִּיר מִמוֹתָא.

כִּי רַב הוּא. דְּהָא כִּדִּין אִיהוּ הָהּ רַב, וְרַב הָהּ
זְעִיר, דְּכִתְיִב (עובדיה א) הִנֵּה קָטָן נְתִתִּיד בְּגוֹיִם.
וְיִשְׂרָאֵל הָהּ רַב בְּאַתָּר עֵשׂוֹ, דְּכִתְיִב בִּיהּ וְרַב. מָאי
טַעֲמָא. בְּגִין דְּחִמּוֹ דְּשִׁלְטוֹ יִשְׂרָאֵל, עֵילָא וְתַתָּא.
דְּכִתְיִב אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאִמּוֹרֵי. אֲשֶׁר
עָשָׂה יִשְׂרָאֵל מִיבְעֵי לִיהּ, מָאי אֵת כָּל. לְאַסְגָּאָה
עֵילָא וְתַתָּא, עֵילָא, דְּאַפִּילוּ מִשְׁלֹטְנִיהוֹן רַבְרַבִּין
וְשִׁלְטָנִין דְּלְעֵילָא. וְאַפִּילוּ מִשְׁלֹטְנִיהוֹן רַבְרַבִּין
וְשִׁלְטָנִין דְּלְתַתָּא. וְעַל דָּא אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְעַל

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּגוֹיִם. וְיִשְׂרָאֵל הִיא גְדוּל בְּמָקוֹם שֶׁל עֵשׂוֹ,
שְׂכֵתוֹב בּוֹ וְרַב. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁרָאוּ
שֶׁשִּׁלְטוֹ יִשְׂרָאֵל לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׂכֵתוֹב אֵת
כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאִמּוֹרֵי. אֲשֶׁר עָשָׂה
יִשְׂרָאֵל הִיא צְרִיךְ לוֹ לְכַתּוֹב, מַה זֶה אֵת כָּל?
לְרַבּוֹת מַעְלָה וּמַטָּה. מַעְלָה, שֶׁאַפְלוּ
מִשְׁלִיטֵיהֶם הַגְּדוּלִים וְהַשְּׁלִיטִים שֶׁלְמַעְלָה,
וְאַפְלוּ מִשְׁלִיטֵיהֶם הַגְּדוּלִים וְהַשְּׁלִיטִים

לָהּ לְהַחְזִירָהּ מִיֹּשְׁנָהּ, שֶׁהָרִי מִכָּל הַצְּדָדִים
אֵין לָנוּ רִשׁוֹת.

מִכָּפֶאן וְהִלָּאָה - אוֹי לָךְ מוֹאֵב, שֶׁהָרִי אוֹתוֹ
שֶׁהֵגֵן עֲלֵיךְ נִשְׁפֵּר. וּמִשּׁוֹם זֶה, בִּינּוֹן שֶׁרָאָה
מוֹאֵב שֶׁמִּגֵּנוֹ נִשְׁפֵּר, אָז וַיִּגַּר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעַם
מְאֹד. מַה זֶה מְאֹד? יוֹתֵר מִהַמּוֹת.

כִּי רַב הוּא. שֶׁהָרִי אֵז הוּא הִיא גְדוּל, וְגְדוּל
הִיא קָטָן, שְׂכֵתוֹב (עובדיה א) הִנֵּה קָטָן נְתִתִּיד

דָּא כִּי רַב הוּא, בְּאַתָּר דְּרַב בּוּכְרָא קְדִישָׁא, דְּכַתִּיב,
 (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאִי תִימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא הָכִי, וְלֹא מִן
 דִּינָא. תָּא חֲזִי, עֵשׂוֹ קְלִיפָה הָוָה, וְסִטְרָא אַחְרָא
 הָוָה. פִּיּוֹן (דף קפ"ה ע"ב) דְנִפְקַ קְלִיפָה וְאַתְעֵבֵר, הָא מוֹחָא
 שְׂכִיחָא (שְׂפָחָה), עֲרָלָה קְדַמָּאָה קָאִי לְבַר. בְּרִית אִיהוּ
 (ס"א רב ועלמא) וְיִקְרָא מְכַלָּא, וְאִיהוּ אַתְגְּלִי לְבַתָּר.

וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זְקֵנֵי מְדִיָּן עֲתָה יִלְחָכוּ וְגו' (במדבר
 כב) רַבִּי חֲזִיָּא פִתְחָה, (זכריה ג) וַיִּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ יְיָ וְגו'. פְּמָה אִית
 לִיה לְבַר נָשׁ, לְאַסְתִּמְרָא אוֹרְחוֹי בְּהַאי עֲלִמָּא,
 וְלִמְחָךְ בְּאַרְחָ קְשׁוּמָ. בְּגִין דְּכָל עוֹבְדוֹי דְּבַר נָשׁ
 כְּתִיבִין קַמֵּי מַלְכָּא, וְרִשְׁיִמִין קַמֵּיהּ, וְכִלְהוּ בְּמִנְיָנָא.
 נְטוּרֵי תַרְעֵי קַיִמִין וְסִתְדִין, קַיִמֵי וְתַבְעֵי דִינָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְהִיא מִתְגַּלְגַּלָּה אַחַר כָּךְ.
 וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זְקֵנֵי מְדִיָּן עֲתָה יִלְחָכוּ וְגו'.
 רַבִּי חֲזִיָּא פִתְחָה, (זכריה ג) וַיִּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ ה' וְגו'. פְּמָה
 יֵשׁ לֹא לְאָדָם לְשֹׁמֵר דְּרַכְוֵי בְּעוֹלָם הוּוּ וְלִלְבַת
 בְּדַרְדָּךְ אָמַת, מְשׁוּם שְׂכָל מַעֲשֵׂי הָאָדָם
 כְּתוּבִים לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ וְרִשְׁוּמִים לִפְנֵי, וְכָלֵם
 בְּמִנְיָן. שׁוּמְרֵי הַשְּׁעָרִים עוֹמְדִים וּמַעֲדִידִים,

שְׁלֵמְטָה. וְלָכֵן אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְלָכֵן כִּי רַב
 הוּא, בְּמָקוֹם שְׁגוֹדוֹל בְּכוֹר קְדוּשׁ, שְׂפָתוֹב
 (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה כָּךְ
 וְלֹא מִן הַדִּין – בָּא וְרָאָה. עֵשׂוֹ קְלִפָּה הָיָה
 וְצַד אַחַר הָיָה. פִּיּוֹן שְׂעִינָאָה קְלִפָּה וְהַעֲבָרָה,
 הָרִי הַמִּחַ מְצוּי (שְׂפָחָה), עֲרָלָה רֵאשׁוּנָה עוֹמְדָת
 בְּחוּץ. בְּרִית הִיא (גְּדוּלָה וְעֵלְיוֹנָה) וְנִכְבְּדָה מִהַבֵּל,

תְּרִיסִין. וְדִינָא קַיִמָּא לְקַבְּלָא סְהֻדוֹתָא, וְאִינוּן דְּטַעְנוּ
טַעְנָתָא מְרַחֲשֵׁן, וְלֹא יָדִיעַ אִי יִהְיוּן מִימִנָּא, וְאִם
יִשְׁמְאֵלוּן מִשְׁמַאֲלָא.

דְּהָא כִּד רוּחֵי בְּנֵי נָשָׂא נָפְקֵי מִהָאֵי עֲלָמָא, כַּמָּה
אִינוּן מְקַטְרָגִין דְּקַיִמִין קַמִּיּוּהוּ, וְכַרְוִזִין נָפְקִין
הֵן לְטַב הֵן לְבִישׁ, כַּפּוּם מַה דְּנָפִיק מִן דִּינָא. דְּתַנָּא,
בְּכַמָּה דִּינִין אֲתָדֵן בַּר נָשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא, בֵּין בְּחַיִּינֵי,
בֵּין לְבַתֵּר. דְּהָא כָּל מְלוּי בְּדִינָא אִינוּן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיד
הוּא תְּדִיר בְּרַחֲמֵנוּ, וְרַחֲמוּי עַל כָּלָא, וְלֹא בָּעֵי לְדִינָא
בְּנֵי נָשָׂא כַּפּוּם עוֹבְדִיהוּן, דְּהָכֵי אָמַר דָּוִד, (תהלים קל) אִם
עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד. הָכָא אֵית
לְאַסְתַּבְּלָא, בֵּינָן דְּאָמַר אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, אָמַאי
יְיָ (ד"א אֲדֹנָי).

אֲלָא, תְּלַת דְּרָגִין דְּרַחֲמֵי אֲדַבֵּר דָּוִד הָכָא. אִם
עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, אִם חוֹבִין סָגִיאוּ, עַד

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הָאֲדָם פְּעוֹלָם הוּא, בֵּין בְּחַיִּי בֵּין אַחַר כֵּד,
שְׁחַרְי כָּל דְּבָרֵי הֵם בְּדִין, וְהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא תְּמִיד בְּרַחֲמָנוּת וְרַחֲמוּי עַל הַכָּל, וְלֹא
רוּצָה לְדוֹן בְּנֵי אָדָם כַּפִּי מַעֲשֵׂיהֶם. שְׂכָד
אָמַר דָּוִד, (תהלים קל) אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה
אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד. כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּבְּלָא, בֵּינָן
שְׂאֵמַר אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, לְמָה הוּא (אֲדֹנָי)?
אֲלָא, שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת רַחֲמִים הַזְכִּיר כָּאֵן דָּוִד.

עוֹמְדִים וְתוֹבְעִים דִּינִים צוֹדְקִים. וְהָרִין עוֹמֵד
לְקַבְּלָא עֲדוּת, וְאוֹתָם שְׁטוּעְנִים טַעְנָת
מְרַחֲשִׁים, וְלֹא יוֹדְעִים אִם יִלְכוּ מִמִּין, אִם
יִשְׁמְאֵלוּ מִשְׁמַאֲלָא.

שְׁחַרְי בְּשְׂרוּחוֹת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת מִהָעוֹלָם
הַזֶּה, כַּמָּה הֵם מְקַטְרָגִים שְׁעוֹמְדִים לְפָנֵיהֶם,
וְהַכְּרוּזִים יוֹצְאִים הֵן לְטוֹב הֵן לְרָע, כַּפִּי מַה
שְׂיוּצָא מִהֲדִין. שְׁשָׁנִינוּ, בְּכַמָּה דִּינִים נִדוּן

דְּסִלְקִין לְעִילָא לְגַבֵּי אַבָּא וְאַמָּא, הָא יִי (ד"א אַדְרָגִי)
 דְּאִיהוּ רַחֲמֵי. וְאִי שְׂמָא דָּא, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ רַחֲמֵי,
 וְיַעַר בְּדִינָא וְכָל דְּרָגִין אֶסְתִּימוּ בְּדִינָא, וְדָרְגָא חָדָא
 אִית דְּנִהְדָּר לְגַבֵּיהּ, דְּכָל אֶסְוֹתִין מִינֵיהּ נְפָקִין, אִיהוּ
 יְחוּם עָלֵן, וּמָאן אִיהוּ, מִי. מ"י יַעֲמֹד וְדָאֵי. מ"י יִרְפָּא
 לָךְ. (כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (אִיכָה ב) כִּי גִדּוּל בְּיָם שְׁבַרְךָ מִי יִרְפָּא לָךְ) וְעַל דָּא יְה
 יִי (ד"א אַדְרָגִי) אִי אֵלִין שְׂמָתָן יִסְתְּמוּן מִנָּן, מ"י יַעֲמֹד,
 דְּכָל אֲרַחֲוִין דְּתִיּוּבְתָא פְּתִיחָן מִנֵּיהּ.

תָּא חַיִּי, יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק צַדִּיק גָּמֹר חָוָה, גִּבְרָא
 דְּהָוָה עָאֵל לְפָנֵי לְפָנִים, דְּעִיִּלוּהוּ לְמַתִּיבְתָא
 דְּרַקִּיעָא. אֶתְפַּנְשׁוּ כָּל בְּנֵי מְתִיבְתָא תַּפְּוִן, לְעֵינָא
 בְּדִיעֵיהּ. וְכַךְ אֲרַחֲוִי דְּהָהוּא מְתִיבְתָא דְּרַקִּיעָא, פִּד
 עֵיִלִּי לִיָּה לְדִינָא, כְּרוּזָא נָפִיק וְאַכְרִיז, כָּל בְּנֵי
 מְתִיבְתָא עוּלוּ לְאַדְרָא טְמִירָא, וּבִי דִינָא מְתַפְּנְשִׁי.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

מֵאַתְנָגוּ, מ"י יַעֲמֹד, שְׂכָל דְּרַבֵּי הַתְּשׁוּבָה
 פְּתוּחִים מִמֶּנָּה.

בַּא וְרָאָה, יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הָיָה צַדִּיק
 גָּמֹר, גִּבְרָ שְׁהִיָּה נִכְנָס לְפָנֵי וּלְפָנִים,
 שְׁהַכְּנִיסוּהוּ לִישִׁיבַת הָרַקִּיעַ. הַתְּכַנְסוּ כָּל בְּנֵי
 הַיְשִׁיבָה שֶׁם לְעֵין בְּדִיעוֹ. וְכַךְ דְּרַבֵּי אוֹתָהּ
 יְשִׁיבַת הָרַקִּיעַ: פְּשַׁמְכְּנִיסִים אוֹתוֹ לְדִין,
 הַכְּרוּז יוֹצֵא וּמְכַרְיוֹ: כָּל בְּנֵי הַיְשִׁיבָה הַכְּנִיסוּ
 לְגַרְןָּ הַנְּעָלָם. וּבֵית הַדִּין מְתַפְּנְסֵם.

אִם עֲנוּת תִּשְׁמֵר יְהִי, אִם רַבִּים הַעֲנוּת עַד
 שְׁעוּלִים לְמַעְלָה לְאַבָּא וְאַמָּא, הָרִי ה' (אַדְרָגִי),
 שְׁהוּא רַחֲמִים. וְאִם שֵׁם זֶה, אַף עַל גַּב שְׁהוּא
 רַחֲמִים, יַתְעוּרֵר בְּדִין וְכָל הַדְּרָגוֹת נִסְתְּמוּ
 בְּדִין – דְּרָגָה אַחַת יֵשׁ לְחֹזֵר אֵלֶיהָ, שְׂכָל
 הַרְפּוּאוֹת יוֹצְאוֹת מִמֶּנָּה, הִיא תְּחוּם עֲלֵינוּ.
 וּמִי הִיא? מִי. מ"י תַּעֲמֹד בְּוֵדָאֵי. מ"י יִרְפָּא
 לָךְ. (כְּמוֹ שְׂנֵאמֵר (אִיכָה ב) כִּי גִדּוּל בְּיָם שְׁבַרְךָ מִי יִרְפָּא לָךְ) וְלָכֵן
 יְהִי ה' (אַדְרָגִי). אִם הַשְּׂמוֹת הִלְלוּ יִסְתְּמוּ

וְהַהוּא רוּחָא דְבַר נֶשׁ סְלֵקָא עַל יְדֵי דְתַרֵי מְמָנָן.
 בֵּינוּן דְּעָאֵל, קָרִיב לְגַבֵי חַד עֲמוּדָא
 דְּשִׁלְהוּבָא מְלַהֲטָא דְקִיּוּמָא תַפְּנָן, וְאַנְגְּלִים בְּרוּחָא
 דְּאֵוִירָא דְנִשְׁיב בְּהַהוּא עֲמוּדָא, וְכַמָּה אֵינוּן דְּסִלְקִין
 לֹון תַפְּנָן. בְּגִין דְּכָל אֵינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאֹרֵייתָא,
 וּמְחַדְּשֵׁי בָּהּ חַדוּשֵׁין, מִיַּד אַכְתּוּב לְגַבֵי בְּנֵי מְתִיבְתָא
 אֵינוּן מְלוּן, כְּדִין כָּל אֵינוּן בְּנֵי מְתִיבְתָא אֲתָאן
 לְמַחְמֵי לִיהַ. אֵינוּן תִּרְוּן מְמָנָן נְפִקִין, וְסִלְקִין לִיהַ
 לְהַהוּא מְתִיבְתָא דְרִקְעָא, מִיַּד קָרִיב לְגַבֵי הַהוּא
 עֲמוּדָא, דְּאַנְגְּלִים תַפְּנָן.

עָאֵל לְמְתִיבְתָא, וְחֲמָאן לִיהַ. אִי מְלָה בְּדִקָא יָאוּת
 וּכְפָאָה אִיהוּ, כַּמָּה עֲטָרִין מְנַצְצָן, מְעַטְרִין לִיהַ
 כָּל בְּנֵי מְתִיבְתָא. וְאִי מְלָה אַחְרָא הָוָה, וְוִי לִיהַ
 לְהַהוּא כְּסוּפָא, דְּחִיּוּן לִיהַ לְבַר, וְקָאִים גּוֹ עֲמוּדָא,
 עַד דְּעֵיילֵי לִיהַ לְדִינָא, רַחֲמָנָא לְשִׁיזְבֹּן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

יוצאים, ומעלים אותו לאותה ישיבת הרקיע.
 מִיַּד מִתְקָרֵב אֶל אוֹתוֹ עֲמוּד שְׁמַתְנַלֵּם שֵׁם.
נִכְנָס לְיִשִּׁיבָה וְרוּאִים אוֹתוֹ. אִם הִדְבַּר
 כְּרָאוּי – וּכְפָאִי הוּא, כַּמָּה עֲטָרוֹת נוֹצְצוֹת
 מְעַטְרִים אוֹתוֹ כָּל בְּנֵי הַיִּשִּׁיבָה. וְאִם דְּבַר
 אַחַר הִיָּה – אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשֵׁה! דּוֹחִים אוֹתוֹ
 הַחוּצָה, וְעוֹמֵד תּוֹךְ הָעֲמוּד עַד שְׁמַעְלִים אוֹתוֹ
 לְדִין. הִרְחַמֵּן יִצְיָלְנֵי.

וְאוֹתָהּ רוּחַ הָאִישׁ עוֹלָה עַל יְדֵי שְׁנֵי מְמָנִים.
 בֵּינוּן שְׁנִכְנָס, קָרִיב אֶל עֲמוּד אַחַד שֶׁל שְׁלֹהֶבֶת
 לוֹהֶטֶת שְׁעוּמֶדֶת שֵׁם, וּמְתַנַּלֵּם בְּרוּחַ הָאֵוִיר
 שְׁנוּשֵׁב בְּאוֹתוֹ עֲמוּד. וְכַמָּה הֵם שְׁמַעְלִים
 אוֹתָם לְשֵׁם, מִשּׁוּם שֶׁכָּל אוֹתָם שְׁמַשְׁתַּדְּלִים
 בַּתּוֹרָה וּמְחַדְּשִׁים כַּהֵן חַדוּשִׁים, מִיַּד נִכְתְּבִים
 הִדְבָּרִים אֶל בְּנֵי הַיִּשִּׁיבָה, וְאִזּוֹ כָּל בְּנֵי
 הַיִּשִּׁיבָה בָּאִים לְרִאוֹתוֹ. אוֹתָם שְׁנֵי מְמָנִים